

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Хецеговине

Broj: S1 3 U 22 U
Sarajevo, 27.9.2023. godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove, sastavljenom od sudija Jadranke Brenjo, kao predsjednika vijeća, Amira Kapetanovića i Maide Bikić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Enisa Imamović, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja iz Banja Luke, ul.

od dana 21.09.2021. godine, tužene Uprave za indirektno oporezivanje BiH, Banja Luka, u postupku prinudne naplate, na nejavnoj sjednici održanoj dana 27.9.2023. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem tužene Uprave za indirektno oporezivanje BiH, Banja Luka, broj i datum kao u uvodu, odbijena je kao neosnovana žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Sektora za poslovne usluge UIO broj:

od 10.08.2021. godine, a kojim je odbijena žalba tužitelja izjavljena na rješenje Grupe za prinudnu naplatu Regionalnog centra Banja Luka broj: 02/6- od 08.04.2021. godine, a kojim rješenjem Grupe je

, kao osnivaču i direktoru pravnog lica d.o.o. Banja Luka, utvrđena pojedinačna i solidarna odgovornost za izmirenje duga navedenog pravnog lica kao glavnog dužnika, po osnovu poreza na dodanu vrijednost, u iznosu od 19.360,24 KM.

Tužitelj je blagovremeno podnio tužbu za pokretanje upravnog spora zbog pogrešne primjene materijalnog prava, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede postupka u izostanku obrazloženja kao i zbog činjenice da je nadležni organ rješavajući po slobodnoj ocjeni, prekoračio granice ovlaštenja koja su mu data pravnim propisima i suprotno cilju u kojem joj je takvo ovlaštenje dato. Tužitelj ističe da je tuženi organ svjesno ili nesvjesno, u potpunosti izostavio pravilnu primjenu zakonskih odredaba pobježe konkretizovanih kroz odredbe Zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza Bosne i Hercegovine i Zakona o upravnom postupku Bosne i

Hercegovine. Navodi da tuženi organ ni jednim svojim aktom u prethodnom upravnom postupku, nije dao valjan odgovor u kojim radnjama se sastoji postupanje tužioca, a koje radnje su osnov za njegovu pojedinačnu i solidarnu odgovornost, te citira odredbu člana 22. stav 1. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja. Ističe da iz citiranih odredaba zakona, a posebno iz tačke a) na koju se tuženi organ pozvao u svom Prijedlogu odgovornosti od dana 12.01.2021. godine, i na kojim odredbama temelji pobijano rješenje, proizilazi da pojedinačnu i solidarnu odgovornost za dug po osnovu indirektnog poreza imaju lica koja prouzrokuju ili aktivno sarađuju u činjenju bilo kojeg kršenja zakona i propisa o indirektnom porezu, a da ni jednim aktom tuženog organa ili bio kojeg drugog državnog organa, nije utvrđeno da je tužitelj na bilo koji način prouzrokovao ili aktivno sarađivao u činjenju bilo kojeg kršenja zakona ili propisa o indirektnom porezu. Navodi da kršenje bilo kojeg zakona, ukoliko je takvo kršenje prethodno utvrđeno odlukom nadležnog organa, podrazumijeva prekršajnu, krivičnu ili građansku odgovornost. Smatra da činjenica da je tužitelj osnivač i lice ovlašteno za zastupanje glavnog dužnika d.o.o. Banja Luka ne može biti dovoljno za uspostavljanje pojedinačne i solidarne odgovornosti tužioca, odnosno sam zakon insistira na aktivnoj radnji kojom se prouzrokuje ili sarađuje u činjenju bilo kojeg kršenja zakona i propisa o indirektnom porezu, te da se tuženi organ pogrešno poziva na član 61. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja, tvrdeći da je obaveza dokazivanja na obvezniku. Ističe da je tuženi čak imao mogućnost koju mu daje zakon da iznos PDV naplati od dužnikovog dužnika, a što tuženi organ nije učinio, iz nepoznatih razloga. Smatra da kada bi se prihvatilo ovakvo tumačenje zakonskih odredbi i kad bi se prihvatilo ovakvo ponašanje tuženog organa kao ispravno, onda bi to značilo da je svako lice, ovlašteno za zastupanje bilo kojeg privrednog društva, za neplaćanje PDV odgovorno prije svega za loše ekonomsko stanje u društvu, koje je „izričit krivac“ za loše poslovanje većine privrednih društava, a za koje je odgovorna prije svega država, preko svojih institucija. Također navodi da tuženi nepravilno primjenjuje i odredbe zakona u djelu rješenja kojim odlučuje o prigovoru zastare potraživanja. Naime, odredbom člana 37. stav 2. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja propisano je da zastarjelost obaveza lica s pojedinačnom i solidarnom odgovornošću teče od dana nakon isteka redovnog roka za plaćanje glavnog dužnika, dok je odredbom člana 36. istog zakona propisano da potraživanje zastrajeva u roku od 5 godina. Imajući u vidu da je obaveza poreskog dužnika dospjela 2012/2013. godine, a da zastarjelost nastupa nakon proteka 5 godina od dana nakon isteka redovnog roka za plaćanje glavnog dužnika, to je nesporno da se tužitelju pokušava nametnuti obaveza koja je zastarjela 2017/2018. godine. Pojedinačna i solidarna odgovornost uspostavljena je tek nepravosnažnim rješenjem od dana 08.04.2021. godine, odnosno tek nakon skoro 10 godina od dana dospijeća obaveze plaćanja. Zbog čega UIO rješenje kojim se utvrđuje pojedinačna i solidarna odgovornost tužioca nije donijela u okviru roka od 5 godina od dana nakon isteka redovnog roka za plaćanje glavnog dužnika, ostaje na teret imenovanom organu. Smatra da upravo donošenjem naknadnog rješenja kojim se utvrđuje pojedinačna i solidarna odgovornost tužioca, tuženi nastoji nulirati protek vremena koje je dovelo do proteka opšteg zastarnog roka od 5 godina, a u kojem tuženi organ nije odredio pojedinačnu i solidarnu odgovornost tužitelja. Konačno traži da da sud donese presudu kojom uvažava tužbu tužioca i sam riješi upravnu stvar u skladu sa zakonskim odredbama, odnosno donese presudu kojom uvažava tužbu tužioca i poništava kao

nezakonito rješenje Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine, Sektor za poslovne usluge - Direktor Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine broj _____ od dana 21.09.2021. godine, kao i sva prethodno donesena nižestepena rješenja koja su prethodila pobijanom rješenju, te predmet vrati upravnom organu na ponovno odlučivanje u skladu sa datim instrukcijama, uz obavezu tuženog da tužiocu nadoknadi troškove vođenja sudskog postupka u iznosu od 877,50 KM uvećane za troškove sudske takse na tužbu i presudu u iznosima koje sud odredi a sve u skladu sa iskazanim troškovnikom.

U odgovoru na tužbu, tužena je predložila da se ista odbije kao neosnovana i potvrdi rješenje tužene.

Sud je ispitao zakonitost i pravilnost osporenog rješenja u granicama odredbe člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/02 do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude, iz slijedećih razloga:

Iz obrazloženja osporenog rješenja proizilazi da je tuženi ocjenio da je nesporno utvrđeno da je tužitelj osnivač i lice ovlašteno za zastupanje glavnog dužnika, kako u vrijeme nastanka duga proizašlog iz prijave samooporezivanja koje je obveznik podnio i u istima iskazao obavezu za uplatu, ali prijavljene obaveze nije uplatio u zakonom propisanom roku, tako i tokom postupka prinudne naplate duga od glavnog dužnika. Smatra da je nesporno utvrđeno i da je tužitelj lično rukovodio poslovanjem navedenog glavnog dužnika, raspolagao novčanim sredstvima društva, donosio odluke o plaćanju indirektnih poreza i o postupanju po nalogima za prinudnu naplatu i odobravao trošenje sredstava, odnosno da je donosio odluke o postupanju u skladu sa odredbama propisa iz oblasti indirektnog oporezivanja i oblasti prinudne naplate indirektnih poreza, ali da pri svemu navedenom nije preduzeo mjere iz svoje nadležnosti u cilju izmirenja obaveza glavnog dužnika, te da su samim tim ispunjeni zakonski uslovi propisani članom 22. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja prema kojima se tužitelj može proglasiti kao pojedinačno i solidarno odgovoran za poreski dug glavnog dužnika. Također tuženi je u osporenom rješenju ocjenio kao neosnovan i prigovor zastare, a iz razloga što iz stanja spisa nesporno proizilazi daje da je postupak prinudne naplate pokrenut uručenjem navedenih naloga za prinudnu naplatu, radi čega nesporno proizilazi i da je, u konkretnom slučaju, postupak prinudne naplate pokrenut u roku propisanom članom 31. Pravilnika o provođenju zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza i članom 36. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja.

Ovaj zaključak tužene je pravilan i zakonit, a iz razloga što je propisima kojima se uređuje oblast indirektnog oporezivanja regulisan način plaćanja obaveze PDV-a, rokovi, te posljedice propuštanja, kao i postupak prinudne naplate duga nastalog neizmirenjem obaveze.

Naime, postupak prinudne naplate indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi, uređen je Zakonom o postupku indirektnog oporezivanja („Službeni glasnik BiH“, broj: 89/05 i 100/13) u vezi sa Zakonom o postupku prinudne naplate indirektnih poreza („Službeni glasnik BiH“, broj: 89/05 i 62/11), te Pravilnikom o

provođenju Zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza („Službeni glasnik BiH“, broj: 35/20). Propuštanje zastupnika društva da preduzme odgovarajuću radnju u odnosu na obavezu plaćanja poreza, predstavlja kršenje propisa o indirektnom oporezivanju i predstavlja osnov za utvrđivanje pojedinačne i solidarne odgovornosti za dug indirektnog poreza, u smislu člana 22. stav 1. tačka a) Zakona o postupku indirektnog oporezivanja. Tužena je iscrpila sve pravne mogućnosti da naplatu poreza izvrši od dužnika d.o.o. Banja Luka, zbog čega je, shodno zakonu, potpuno pravilno utvrdila da je u konkretnoj stvari pojedinačno i solidarno odgovorna osoba koja je upravljala radom tog društva, koja je zastupala društvo i koja je imala ovlaštenje da preduzme sve radnje kojim bi se izmirilo dugovanje, ali je svojim propuštanjem prouzrokovala i nastanak i povećanje duga na ime obaveze za plaćanje indirektnih poreza. Članom 18. stav 1. Zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza propisano je da se, ako nije drugačije propisano zakonom, odgovornost može proglasiti u svakom trenutku poslije razreza duga ili poslije podnošenja prijave samooporezivanja, dok je u stavu 3. istog člana propisano da se rješenje o proglašenju odgovornosti uručuje odgovornom licu. Osim toga, članom 11. stav 1. Pravilnika o provođenju Zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza propisano je da Uprava za indirektno oporezivanje ima pravo da, u slučajevima pojedinačne i solidarne odgovornosti, naplati ukupan iznos duga od bilo kojeg pojedinačno i solidarno odgovornog lica.

Suprotno prigovoru tužbe, tužena je pravilno, a zbog neizvršavanja obaveza propisanih Zakonom o PDV-u („Službeni glasnik BiH“ broj: 9/05 i 35/05) i podzakonskim aktima proglasila tužitelja za pojedinačno i solidarno odgovornim licem, shodno odredbi člana 22. stav 1. tačka a) i stav 2. tačka b) Zakona o postupku indirektnog oporezivanja.

Nisu osnovani prigovori tužitelja da tuženi organ ni jednim svojim aktom u prethodnom upravnom postupku nije dao valjan odgovor u kojim radnjama se sastoji postupanje tužioca, a koje radnje su osnov za njegovu pojedinačnu i solidarnu odgovornost. Ovo iz razloga što iz spisa predmeta nesporno proizilazi da je je tužitelj osnivač i lice ovlašteno za zastupanje glavnog dužnika, kako u vrijeme nastanka duga proizašlog iz prijave samooporezivanja koje je obveznik podnio i u istima iskazao obavezu za uplatu, ali prijavljene obaveze nije uplatio u zakonom propisanom roku. Također nesporno je utvrđeno da je tužitelj lično rukovodio poslovanjem navedenog glavnog dužnika, raspolagao novčanim sredstvima društva, donosio odluke o plaćanju indirektnih poreza i o postupanju po nalogima za prinudnu naplatu i odobravao trošenje sredstava, odnosno da je donosio odluke o postupanju u skladu sa odredbama propisa iz oblasti indirektnog oporezivanja i oblasti prinudne naplate indirektnih poreza, ali da pri svemu navedenom nije preduzeo mjere iz svoje nadležnosti u cilju izmirenja obaveza glavnog dužnika odnosno da nije izvršio tj. uplatio predmetnu obavezu a što je bila njegova obaveza. Samim tim po ocjeni ovoga vijeća nesporno je da je tužitelj kao odgovorno lice postupio suprotno člana 22. stav 1. tačka a) Zakona o postupku indirektnog oporezivanja.

Pravilan je i zakonit zaključak tužene da je neosnovan prigovor zastare koji tužitelj ističe. Naime, članom 36. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja propisano je da istekom roka od pet godina zastarijevaju a)pravo UIO na razrez

prethodno nerazrezanih obaveza po osnovu indirektnih poreza, b) pravo UIO da zahtijeva plaćanje iznosa po osnovu indirektnih poreza, c) pravo obveznika indirektnih poreza da zahtijeva povrat, d) obaveze UIO da izvrši povrat indirektnih poreza, neosnovano plaćenih i troškova za garancije. Članom 38. Zakona je propisano da prekid zastarjelosti iznosa duga nastupa svakom radnjom UIO koja se odnosi na iznos duga o kojem je obveznik indirektnog poreza obaviješten i obveznika indirektnog poreza, a u vezi s iznosom dugova podnesenih UIO, te da ako je zastarjelost prekinuta, novi rok zastarjelosti počinje teći od dana nakon prekinutog roka i da ako je zastarjelost prekinuta za glavnog obveznika, isto se odnosi i na ostala odgovorna lica. Članom 39. Zakona je propisano da apsolutna zastarjelost nastupa po isteku deset godina od dana kada je prvi put počela teći. Iz stanja u spisu je vidljivo, a to ni tužitelj ne spori, da je prvostepeni organ kontinuirano preduzimao radnje u postupku radi prinudne naplate duga glavnog dužnika d.o.o. Banja Luka, izdavanjem naloga za prinudnu naplatu, pa je u smislu navedenog člana 38. Zakona, svakom preduzetom radnjom UIO koja se odnosi na iznos duga, došlo do prekida zastare. Kako nije nastupila ni apsolutna zastarjelost predviđena članom 39., jer se dug odnosi na poreski period 1304 do 1806, to je pravilan zaključak tužene da je prigovor zastare neosnovan.

Na osnovu izloženog ovaj sud nalazi da je osporeno rješenje pravilno i zakonito, jer se zasniva na pravilnoj primjeni zakona i pravilno i potpuno utvrđenom činjeničnom stanju, a u postupku nije počinjena povreda pravila koja bitno utiču na pravilnost rješenja, pa je Sud tužbu ocijenio kao neosnovanu. Ostali prigovori tužitelja su bez uticaja na drugačije rješavanje u ovoj stvari, a na koje je tuženi u upravnom postupku dao odgovore koje prihvata i ovo vijeće.

Dakle, imajući u vidu navedeno, osporeno rješenje doneseno u postupku prinudne naplate pravilno je i zakonito, jer je doneseno na temelju pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja, uz pravilnu primjenu zakona, zbog čega je sud primjenom člana 37. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima BiH, odlučio kao u dispozitivu presude.

Kako tužbom nije dovedeno u pitanje pravilnost i zakonitost osporenog rješenja, to tužitelju u smislu člana 61. ZUS-a, ne pripada prava ni na naknadu troškova spora, koji se tužbom potražuju.

ZAPISNIČAR

Enisa Imamović

